

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בבא קמא דף ע.

האם כותבים הרשאה¹ על מטלטלים שטוען שגזלו אותם ממנו²?

כשלא כפר בו הבע"ח	כשכפר בו הבע"ח	לנהרדעי
לא כותבים ³		לאיכא דאמרי דנהרדעי
לא כותבים - דמיחזי כשיקרא	כותבים	למנהג בזמן הזה
כותבים ⁴	כותבים	

בבא קמא דף ע:

עדות הנעשית ע"פ כמה עדים, האם הוי עדות באופנים דלהלן?

בשני חזקה ⁵	בגניבה וטביחה, בקידושין ובעילה ⁶	אחד אומר בגבה ואחד אומר בכריסה ⁷	לר' יוחנן בן נורי ולאבא חלפתא
הוי עדות	הוי עדות	לא הוי עדות	לר' עקיבא
לא הוי עדות ⁸	הוי עדות ⁹	לא הוי עדות	

¹ פ"י, מי שטוען על מטלטליו שנמצאים אצל חברו, ורוצה לדון ע"י שליח, צריך לכתוב לשליח הרשאה - דהיינו "יפוי כח" שע"י השליח נעשה כבע"ד, ולא יכול הנתבע לומר לו לאו בעל דברים דידי את.

² כן כתבו התוס' (בד"ה לא) שדוקא על מטלטלין דטוען שגזלו אותו לא כותבים, אבל על מטלטלים של פיקדון כן כותבים, דהרי יש כח ביד אדם להקדיש פיקדון שלו שביד חברו.

³ וכסברת ר' יוחנן שאמר "גזל ולא נתייאשו הבעלים שניהם אינן יכולים להקדיש, זה לפי שאינו שלו וזה לפי שאינו ברשותו", ולפ"ז אין יכול להקנות לשליח את המטלטלים הללו, כיון שאינם ברשותו.

⁴ כן הביאו התוס' בשם רבינו חננאל שנהגו לכתוב אורכתא אפ"י אמטלטלין דכפריה וטעמא לא ידענא. ור"ת פירש שהטעם משום שהלכה כלישנא בתרא, ואע"ג שגם ללישנא זו לא כותבים בכפריה, היינו משום דמיחזי כשיקרא, ולהלכה לא חיישינן למיחזי כשיקרא.

⁵ כגון שמעידים העדים הראשונים שאכלה בשנה ראשונה בפניהם, והשניים מעידים על שנה שניה, ושלישיים מעידים על שנה שלישית.

⁶ פ"י, בשנים אומרים בפנינו גנב, ועוד שנים אומרים בפנינו טבח ומכר. וכן בשנים אומרים שראובן קידש אשה באיזה זמן, ובאו שנים אחרים ומעידים ששמעון בעל את האשה הזו, ורוצים לחייב את האשה שהיא אשת איש שזינתה.

⁷ דהיינו עדות סימנים, שיש עד אחד שאומר שראה שערה אחת בגבה של בת, והשני אומר שראה בכריסה, בזה לכו"ע הוי חצי עדות כיון שכל אחד מעיד רק על שערה אחת שהיא לא כלום, ולכו"ע מתמעט מ"דבר" ולא חצי דבר.

⁸ דדורש ר' עקיבא "דבר" ולא חצי דבר, דצריך שתהיה כל העדות ע"פ אותם עדים.

⁹ והטעם שמודה ר' עקיבא, פירש אב"י, שכיון שאין עדי הקידושין צריכים לעדי הבעילה, דהרי הקידושין הוי עדות "דבר" שלם, לכך גם להיפך אף שעדי הבעילה צריכים לעדי הקידושין לא מיקרי חצי דבר, כיון שזה לא נחשב חצי עם עדות קידושין שהיא עדות שלימה. וכן לענין גניבה וטביחה ומכירה, כיון שעדות הגניבה היא עדות שלימה לענין לחייב אותו כפל, לא נחשב עדות הטביחה המכירה - הגם שהיא נצרכת לעדות הגניבה - חצי דבר, כיון שעדות הגניבה היא שלימה וכנ"ל.

הוכן עי"י כולל עיון הדף

2

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בבא קמא דף ע:

גנב ומכר בשבת, באיזה אופנים חייב ארבע וחמשה ובאיזה פטור?

פטור	חייב	
אמר עקוץ תאינה מתאנתי ותיקני לי גנבותיך ²	במכר בשבת בסתם ¹	לרמי בר חמא
אמר זרוק גנבותיך לחצרי ותיקני לי גנבותיך ³	במכר בשבת בסתם	לרב פפא

¹ שבאופן זה לא עשה איסור המחייבו מיתה - אלא רק עשה איסור דרבנן של מקח וממכר, וכיון שאין כאן קים ליה בדרבה מיניה, הרי שחייב ארבעה וחמשה.

² פי', אמר הקונה לגנב המוכר, בשכר מה שאתה נותן לי את הגניבות שלך - תקטוף תאנים מתאנתי בשבת, ועי"י יקנו לי גנבותיך, ונמצא שעשה הגנב המוכר איסור המחייב אותו מיתה, ולכן מצד דין קים ליה בדרבה מיניה אמרינן שפטור מארבעה וחמשה. והקשתה הגמ', שהרי בכה"ג אפי' מכירה לא הוי, דהרי אם יבוא הקונה ויתבע את הגנב שיתן לו את הגנבות, הוא יהיה פטור מלשלם לו אותם, משום שנתחייב בנפשו, וא"כ איך שייך לומר שזה מקרה שפטור הגנב מארבעה וחמשה על גנבתו, הרי לכאורה לא הוי בכלל מכירה. ותירץ רבא את שיטת רמי בר חמא, דכמו שמצינו גבי אתנן שאסרה תורה אפי' אם בא על אמו, דאף שמדין קים ליה בדרבה מיניה אם אמו תתבע את האתנן הוא יהיה פטור מלתת לה, בכל אופן אם נתן לה הוי אתנן ונאסר. הכי נמי כאן גבי מכירת הגניבה, אף שמן הדין היה יכול להפטר מלתת אותה לקונה, בכל אופן אם נתן אותה לקונה הוי מכירה, ולכן אמרה הברייתא שאפ"ה הוא פטור מארבעה וחמשה במכירה זו משום דין קים ליה בדרבה מיניה.

³ פי', דמיירי שהגנב ברה"ר, ואמר לו הקונה שיזרוק את הגניבה לחצרו שהיא רה"י כדי שיקנה אותם, ונמצא שחלות המכירה וחילול שבת נעשים כאחד, ויש כאן דין קים ליה בדרבה מיניה שחייב הגנב מיתה על חילול שבת, ולכן פטור מלשלם ד' וה'. ודנה הגמ' האם דין זה הוא רק לר' עקיבא דס"ל שקלוטה כמי שהונחה דמי - דהיינו שבעודו באויר חשוב כאילו מונח על הברייתא, דאם כרבנן דס"ל שקלוטה לאו כמי שהונחה לענין שבת, הרי לענין קנין כבר נעשה משעה שהגיע לאויר החצר, ואילו לענין שבת לא מתחייב הגנב אלא רק עד שיגיע לארץ, ונמצא שחייב דו"ה קדם לחילול שבת ואין כאן פטור של קים ליה בדרבה מיניה. ודוחה הגמ' שמייירי שאמר הקונה לגנב "לא תיקני לי חצרי גנבותיך עד שתנוח בקרקע", שבאופן זה גם החייב דו"ה לא נעשה עד שיהיה חילול שבת, ושפיר פטור משום קים ליה בדרבה מיניה.